

MATKAKERTOMUS ISO/IEC JTC1 SC7 PLENARY KOKOUKSESTA 2009

Kokous: 22. ISO/IEC JTC1 SC7 Plenary (Software and Systems Engineering)

Aika: 23 – 29.5.2009

Paikka:Hyderabad (Intia), hotelli Marriott

Osanottajat: Noin 230 osanottajaa 30 maasta. Pekka Forselius, Mika Johansson, Jyrki Lahnelahti, Risto Nevalainen, Ossi Taipale, Markku Tukiainen ja Timo Varkoi Suomesta.

Työryhmät: Advisory Group, Yleisplenaryt, BPG, SWG5, WG2, WG4, WG6, WG7, WG10, W20, WG21, WG22, WG23, WG24, WG25, WG26, WG42, WG1A, voimassa olevat study groupit

Jakelu: Suomen standardisoimisliitto SFS ry yhteyshenkilöt

FiSMA jäsenyritysten yhteyshenkilöt ja FiSMA hallitus

sähköinen versio avoimessa jakelussa internetissä www.fisma.fi

SISÄLLYSLUETTELO:

1. YLEISTÄ	3
2. AG-KOKOUS, 23.5.2009	3
3. VIRALLINEN AVAJAISPLENARY 24.5.2009 KLO 9.30	5
4. WG6 (PRODUCT QUALITY)	6
5. WG7 (PROCESS LIFE CYCLE PROCESSES)	6
6. WG10 (PROCESS ASSESSMENT)	7
6.1 Työohjelma 2009	7
6.2 Study Group raportin käsittely	7
6.3 Safety extentions PAM	8
6.4 Benchmarking	8
6.5 IT Service Management PAM	9
7. WG20 (SWEBOK)	10
8. WG24 (SOFTWARE LIFE CYCLES FOR VERY SMALL ENTERPRISES)	10
9. WG25 (IT SERVICE MANAGEMENT)	11
9.1 ISO/IEC 20000-1, Sertifiointimalli	11
9.2 ISO/IEC 20000-2, Lisäohjeistus sertifiointimalliin	11
9.3 ISO/IEC TR 20000-3, Ohjeita sertfioinnin laajuuden määrittämiseen	11
9.4 ISO/IEC 20000-4, Prosessireferenssimalli	12
10. WG26 (SOFTWARE TESTING)	12
11. MUUT TYÖRYHMÄT JA TÄYDENNYKSET	12
11.1 Product Line Architecture (WG4)	12
11.2 IT Governance (WG1A)	12
11.3 SPICE Academy meeting	13
11.4 Architecture (WG42)	13
12. LOPPUPLENARY JA SEN VALMISTELU-AG, 25.5.2009, 26.5.2009	13
13. SUOMEN VASTUUT SEURAAVAN VUODEN AIKANA	14
14. SEURAAVAT KOKOUKSET 2009 – 2011 JA YHTEYSTIEDOT	14

1. Yleistä

SC7-plenarykokous 2009 järjestettiin Hyderabadin suurkaupungissa eteläisessä Intiassa. Kokouspaikkana oli Marriott-hotelli. Kaikki oleellinen toiminta tapahtui hotellissa, joten emme kärsineet juurikaan ulkona vallinneesta kuumuudesta. Kuuma tuli kuitenkin, mutta enimmäkseen hyvin maustetusta intialaisesta ruuasta. Maanantaina vietimme iltaa Tata Consulting Services toimitalon puutarhassa nauttimassa grilliruuasta ja intialaisesta soitannosta.

SC7:n työalue on **ohjelmistotuotanto ja järjestelmäsuunnittelu** (Software and Systems Engineering). Käytännössä työalueeksi on tullut mukaan IT-palvelujen tarjonta ja hallinta (IT Service Management). Hyvän hallintatavan (IT Governance) asema on vasta vakiintumassa JTC1 tasolla, mutta lienee tulossa osittain SC7 vastuulle. SC7 alla toimii 15 työryhmää (WG), 5 – 50 henkilöä kussakin. Lisäksi on kaksi SC7 tason pysyvää työryhmää, BPG ja SWG5. Kokousten välillä ja kokouksen aikaan pidetään myös Study Group kokouksia, joissa valmistellaan uusia työaiheita.

Kokouksen osanottajamäärä oli suuri, noin 230 osanottajaa 30 P-jäsenmaasta. Intia oli lähettänyt paikalle yli 60 osallistujaa. Suurimmat muut delegaatiot olivat Japani (17), USA () ja UK (19). Lisäksi varsin monella maalla oli kymmenisen osanottajaa. Eesti oli ainut paikalla ollut O-jäsen. Lisäksi paikalla oli kattava joukko yhteistyötahojen (liaison) edustajia.

Hyderabadin kokous oli normaali Plenary + työryhmät, sujuen vakiintuneen kaavan mukaan. Sunnuntaiaamuna aloitettiin koko päivän kestäneellä Advisory Group- kokouksella, sitten maanantaina aamupäivällä yhteinen avausplenary, maanantai-aamupäivän lopussa työryhmien johdantoplenaryt jne. Tiistai, keskiviikko ja torstai olivat tiiviitä työpäiviä työryhmissä. Torstai-iltana oli perusteellinen pohjustuskokous perjantai-iltapäivän loppuplenarylle. Työryhmät pitivät loppukokouksiaan torstaina ja perjantaina aamupäivällä. Koko SC7 piti loppukokouksensa perjantai-iltapäivällä.

Kaikki suomalaiset osallistuivat yhteiseen Plenary-istuntoon maanantaina ja perjantaina. Risto Nevalainen osallistui lisäksi BPG-työryhmään, AG-valmistelukokouksiin ja WG10 toimintaan. Pekka Forselius osallistui WG4, WG6 ja WG10 toimintaan omilla vastuualueillaan. Markku Tukiainen osallistui WG6 ja WG20 toimintaan. Timo Varkoi osallistui WG24 ja WG10 toimintaan. Jyrki Lahnelahti ja Mika Johansson osallistuivat WG25 työryhmän toimintaan ja tiiviiseen yhteistyöhön WG10 kanssa ISO20000 pohjaisen arviointimallin tekemisen osalta. Ossi Taipale osallistui WG26 ja osittain WG42 kokouksiin. Työryhmien nimi, kohdealue ja kokouksen tulokset ilmenevät tämän matkaraportin kohdista 4 – 12.

2. AG-kokous, 23.5.2009

Ensimmäisessä valmistelukokouksessa (Advisory Group Meeting) otettiin esille kaikki asiat jotka halutaan keskusteluihin mukaan viikon aikana. Valmisteluna oli BPG-kokous lauantai-iltana. Paikalla AG-kokouksessa oli noin 60 henkilöä: 21 maan delegaation vetäjät ja edustajia kustakin työryhmästä. Kokous oli enimmäkseen tiedonjakoa eri osapuolten kesken.

SC7 sihteerinä toimii professori **Witold Suryn** Montrealin yliopistosta. Ohessa muutama maininta hänen yleisraportistaan kaudelta 2008 - 2009:

- SC7 komiteaan kuuluu nyt 38 P-jäsentä, mukavaa kasvua viime vuosina.
- SC7 on julkaissut historiansa aikana 109 standardia. Työn alla tai uusittavana on 57 standardia.
- JTC1 direktiivi on muuttunut jonkin verran, nyt on voimassa versio JTC1 Directives 5.0. Witold lupasi järjestää pikakurssin editoreille viikon aikana. Kunkin projektin työmallille ja aikataululle on kolme vaihtoehtoa: Default framework 36 kk, Accelerated framework 24 kk, Enhanced framework 48 kk. Ei ole enää DIS vaihetta vaan viimeinen vaihe ennen lopullista hyväksyntää ja julkaisua on FCD versio.
- Kommentit tulevat eri maista vieäkin monin eri tavoin. Sihteerä painotti, että pitää käyttää sitä varten laadittua excell-mallia, muuten tulee paljon turhaa työtä kommenttien yhdistelyssä ja käsittelyssä.

Seuraavaksi esiteltiin viikon aikana käsittelyyn tulossa olevat uudet projektiehdotukset (NWI):

- Application management (Hollanti), käsitellään lähinnä WG7 ja WG25 työryhmissä. Asiaan palataan torstain AG-kokouksessa.

- IT Enabled Services (Intia). Kyseessä on IT-palvelujen ”laatumalli” samaan tapaan kuin esim. TL9000 tietoliikennepalveluissa. Aihepiiristä käytettiin lyhennettä ITES/BPO (IT Enabled Services/Business Process Outsourcing). Oleellisia asioita palvelun tuottamisessa ovat mm. palvelujen mittarit (KPI), palvelun osaamisvaatimukset ja korkea palvelujen tuottamisen tuottavuusaste. Myös tuottamisen koneiston pitää olla hyvin määriteltyä ja turvattua (IT Infrastructure). Myös aineettomien oikeuksien hallinta on tärkeää. WG25 nimettiin hoitamaan tätä asiaa viikon aikana. Motivaatio projektiehdotuksella oli yksinkertaisuus: nyt palveluntarjoaja (ja vastaaavasti ostaja) joutuu käyttämään n. 10 toisistaan erillistä standardia ja mallia, uusi laatumalli muodostaisi yhden yhtenäisen kokonaisuuden.
- Software Process Quality Framework (Intia). Muutamat tahot (mm EU) vaativat ohjelmistoilta samaa laatutasoa ja turvallisuutta kuin muiltakin kuluttajatuotteilta. Lähtökohtana ovat mm. SC7 tuote- ja prosessilaadun standardit. Ehdotuksen tavoitteena on tuottaa on nämä vaatimukset täyttävä yhtenäinen malli, pääasiassa prosesseista lähtöisin. Mallia otettaisiin myös muiden toimialojen malleista, mm. Toyota Way ja ohjelmistojen evoluutiomallit. WG7 käsittelee asiaa viikon aikana.
- Japanilta tuli käsittelyyn luonnosmainen aihepiiri ”Coding guidelines for embedded systems development”. Tästä on jo tehty standardi Japanissa. Mielessä on ennenkaikkea C-kielisten järjestelmien ohjelmointi, vaikka tavoitteena onkin yleisempi joukko ohjelmointisääntöjä. Tässä aiheessa vaaditaan yhteistyötä SC22 kanssa (Programming languages).
- IT governance: JTC1 tasolla on aloittanut WG6 kehittämään nykyistä standardia ISO38500. Tämä työ alkoi alunperin SC7 piirissä. SC7 ja SC27 jatkavat myös aihepiirissä, painottaen management-asioita ja nykyisten elinkaarimallien yhteisiä asioita (esim. organisaatiotason prosessit). SC7 osalta vastuullinen työryhmä on WG1A. Siellä on käsittelyssä myös kolme uutta WG-tason työaihetta.

Kaksi työryhmää oli valmistellut esittelynsä AG-kokouksen osanottajille.

- WG10: Alec Dorling kävi läpi työryhmän historian. Matkan varrella on tapahtunut kaikenlaista, mm. ISO/IEC15504 kaksi julkaistua versiota. Tulevaisuudessa julkaistaan uusi 31001 sarja, sisältäen sekä normatiivisia osia että ISO-standardeina julkaistavia malleja. Keskustelua herätti työtulosten rooli, koska niitä on myös muissa standardeissa (esim. 15289).
- WG26 kertoi ohjelmistojen testauksen standardeista. Standardiperhe on ISO/IEC29119. Neljä osaa käsittävät termistön, prosessit, testidokumentaation ja testimenettelyt. Part 2 käsittää prosesseja neljällä tasolla (organisaatio, projekti, vaihe, yksittäinen testi). Part 3 perustuu IEEE829 standardiin, parannellen sitä joiltakin osin. Tuleva Part 4 sisältää mm. testauksen metriikat. Asia tuntuu kiinnostavan, kommentteja on saatu runsaasti.

Puheenjohtaja **Francois Coallierin** esitys kertasi SC7 historiaa ja oleellisimpia päätöksiä 22 vuoden varrelta. Coallier pohdiskeli myös standardoinnin suuria linjoja ja trendejä. Ohessa poimintoja:

- Francois korosti seuraavia alueita tärkeinä SC7 erikoistumisalueina: Embedded Systems, Enterprise Information Systems, Interactive Media. Sulautettujen järjestelmien alueella onkin jo toimittu, muut alueet tarjoavat kasvumahdollisuuksia.
- Tulevien työmaiden aihepiirit ovat muuttuneet hiljalleen vuosien aikana. Geneeristen IT-palvelujen merkitys kasvaa nopeasti, esim Cloud computing, SOA ja SaaS. Web-palvelujen alueella odotetaan myös uusia työkohteita. Software assurance voi laajentua käsittämään järjestelmiä ja kohdistua johonkin yksittäiseen asiaan (esim. safety case).
- Tarvetta uusiin työmuotoihin on, esim. sähköiset kokoukset ja työryhmien organisoidumpi yhteistyö. Asiaa voidaan miettiä yhdessä työryhmien ja BPG:n kanssa. WG10 ilmoitti jo siirtyvänsä osittain sähköisiin kokouksiin.
- Lisäksi Francois ja Kiinan edustajat esittelivät standardointityötä SOA-alueella. Kyseessä on laaja, monitasoinen kokonaisuus sisältäen sekä teknisiä tasoja että soveltamiskerroksia. Standardoinnin kohteena voi olla esim. SOA-palvelujen testaus. Kiinassa on tehty SOA-viitekehys ja User Guide. Tekeillä on useita kansallisia standardeja. Kiina ehdotti study groupin perustamista, mikä voi johtaa myöhemmin uuden WG:n perustamiseen tai jopa uuden SC:n perustamiseen.

Yhteistyökumppanien tilanne (A, B ja C liaisonit) selostettiin ja tarkistettiin. Tämä toiminta on pääosin sellaisten henkilöiden varassa jotka osallistuvat myös muiden JTC1 alakomiteoiden, muiden ISO-komiteoiden tai muiden järjestöjen standardointitoimintaan. Koska toiminta on vapaaehtoista, siinä on

paljon vaihtelua. SC27 kanssa on selvästi tarvetta olla yhteistyössä Governance-asioissa ja IT-palvelujen turvaamisessa. Puheenjohtaja kävi läpi muutkin voimassaolevat Liaison jäsenyydet. Yhteensä reilut 10 ulkoista C-tason liaisonia on nyt olemassa virallisesti. Jotkut niistä eivät ole enää todellisia ja pyritään lopettamaan.

Yhteistyö IEEE:n kanssa on vahvistunut edelleen keskinäisen ISO-tasoisen sopimuksen johdosta. SWEBOK on mennyt uusintaan, ja sillä on iso vaikutus moniin SC7 standardeihin koska on suosittu referenssi. Uusi versio julkaistaan vuonna 2010, sisältäen lisäosia mm. mittaamisesta ja tietoturvasta. Sanastotyössä on jo vakiintunut yhteistyö IEEE:n kanssa kun on tehty yhteinen sanastotietokantakin SEVOCAB. Ketterien menetelmien alueella on käynnistymässä yhteistyötä.

Study groupit ovat tärkein mekanismi aloittaa uusia omia työkohteita tai käynnistää jo julkaistujen standardien uudistus. Yleensä ryhmän toimikausi on yksi vuosi, edellisestä plenarystä nykyiseen. Tyypillinen lopputulos on raportti ja ehdotukset uusiksi työkohteiksi (NWI). Seitsemän ryhmää toimi viimeisen vuoden aikana, ohessa lyhyt referaatti niiden toiminnasta:

- SWG5 (Standard Management). Ryhmä käsittelee uusia työaiheita ja käy läpi study groupien raportteja. Yleensä uusi työkohde ei ala ilman tämän ryhmän kanssa läpikäyntiä, jotta standardien välinen yhteensopivuus säilyisi ja niiden muodostama kokonaisuus pysyisi ehyenä. Ryhmä on tehnyt myös selvityksen standardien myynnistä ja käytöstä vuonna 2008.
- Elinkaarimallien harmonisoinnin ryhmä on ryhtynyt mallintamaan prosesseja. Tavoitteena on saada aikaan prosessien tietokanta, josta saa prosessikuvauksia eri näkökulmista. Kolmesta prosessista on tehty malli, ja työtä jatketaan välikokoukseen esti. Työ jatkuu vuoden 2011 kokoukseen saakka.
- ISO/IEC 15504 standardin (SPICE) uudistamisen ryhmä keräsi vaatimuksia uudistamisen pohjaksi. Tarkoitus on koota tulevat arviointistandardin osat numerosarjan 31001 – 31099 alle. Pyrkimys on avoimempaan arviointimalliin, kuitenkin ei monimutkaisuuden ja käytettävyyden kustannuksella. Harmonisointia tarvitaan monella alueella, esim. PAM-mallien rakenne. Nykyiset Part 5 ja 6 pitää uudistaa nopeasti, koska niiden lähdemallit ovat uusiutuneet.
- Järjestelmien integroinnin standardeja miettinyt ryhmä ei ole saanut näkyvää aikaan eli sai jatkoaikaa ensi vuoteen.
- Ketterän kehityksen standardien ryhmä päätyi suositteluun enimmäkseen ohjeistuksen lisäämistä, miten esimerkiksi ISO/IEC12207 soveltuu tai pitää tulkita ketterän kehityksen kannalta. Käynnissä on myös IEEE standardin kehittäminen 1648 Recommended Practice for the Customer-Supplier Relationship in Agile Software Projects. Työryhmä ehdottikin, että jäädään muuten odottamaan IEEE 1648 valmistumista.
- Digital Forensics ryhmä käsittelee oikeudellisia kysymyksiä ja riskejä, joita on tietojen käytössä ja vaihdossa esim. viranomaisten kesken rikostutkinta- ja oikeusprosessien aikana. Asiasta on monia kansallisia standardeja. Työryhmä ehdotti ohjeiston tekemistä ja mm. pätevyyksien määrittelemistä tietojen käsittelylle. Tämä aihepiiri jäi vielä hakemaan paikkaansa SC7 piirissä. WG1A käsittelee asiaa viikon aikana.
- Governance periaatteiden soveltaminen IT palveluihin (operations) on jättänyt raporttinsa eikä nähnyt tarvetta erillisiin standardeihin tällä alueella.
- Palvelujen ja järjestelmien hallinnan ryhmä oli tehnyt kyselyn standardien tarpeesta ja tunnettuudesta. Tutut mallit tulivat esiin (ISO9001, 20000, 27001, ITIL, COBIT, CMMI) mutta yllättävästi ei juuri muuta. Tarpeena oli mallien selkeyden parantaminen ja yhteinen terminologia. ISO20000 ja 27000 lähentymistä toivottiin myös. ISO-malleilla nähtiin suuri potentiaali, mutta niiden myynti on kuitenkin vähäistä copyright-rajoitteista johtuen. Johtopäätöksensä ryhmällä olikin lähentää ISO- ja kaupallisia malleja mm. ohjeistojen avulla.

3. Virallinen avajaisplenary 24.5.2009 klo 9.30

Kokous oli hyvin muodollinen, koska kaikki osanottajat olivat paikalla ja aikatauluista oli pakko pitää kiinni. Kokous kesti yhteensä reilut puolitoista tuntia, ja siitäkin lähes puolet kului isäntien esittely- ja tervehdyspuheenvuoroihin. Asiat olivat jokseenkin samoja kuin kohdassa 2 jo on kerrottu.

4. WG6 (Product Quality)

WG6 on ohjelmistotuotelaatuun (standardiperhe SQuaRE eli ISO25000) keskittyvä työryhmä. Työryhmä on yksi SC 7:n pisimpään työskennelleitä ryhmiä ja tämä kokous oli järjestyksessä ryhmän 36. kokous. WG& sisältää nykyisin myös entisen WG12:n Functional Size Measurement ryhmän ylläpidettävät ja uudet kohteet siirrettiin. Paikalla ryhmän avajaisplenaryssa oli 27 jäsentä 12 maasta. Kokouksen tärkeimmät kehityskohteet olivat 25010 Ohjelmistotuotteiden laatumalli (3rd CD äänestyksen kommenttien käsittely), 25040 laadun arvioinnin viitekehys (3rd CD äänestyksen kommenttien käsittely) ja 25021 tuotelaadun perusmitat (QME, Quality Measure Element, suurehko muutos tulossa samalla kun siirrytään TR:stä IS:ään, tämän hetken tila: menossa NP-äänestykseen).

Työviikon aikana työskentelin lähes koko ajan (avajais- ja päättämispenaryja lukuun ottamatta) 25010 laatumallin parissa yhdessä editorin Nigel Bevan (UK) ja apulaiseditorin Dave Zubrow (USA) kanssa. Kävimme läpi äänestyksessä annetut 157 kommenttia ja saimme ratkaisut aikaan kaikkiin kommentteihin. Vaikeimmat asiat koskivat laatumallien (ohjelmistotuote- ja järjestelmän käyttö laatumallit) rakenteeseen liittyviä kommentteja. Asiassa olivat tavallaan vastakkain kaksi lähestymistapaa: joko säilytämme aiemman jaon kahteen laatumalliin tai sitten pyrimme yhdistämään laatumallin yhdeksi laatuominaisuuksien listaksi. Ratkaisuksi saimme melko hyvän kompromissin, tuleva standardi tulee sisältämään yhden esityksen kaikista laatuominaisuuksista ja lyhyen esityksen sen pohjalla olevista kahdesta laatumallista. Projektin onnistumisen kannalta edetään kriittisiä aikoja, sillä seuraava vaihe on 4 kk kestävä FCD-äänestys, jonka tulokset täytyy saada ennen seuraavaa interrim-kokousta (lokakuu 2009), jotta IS ei myöhästy kokonaisuuskataulusta ja projekti tule hylätyksi. Tämä jättää editoreille vain 2 kalenteriviikkoa plenaryn jälkeen aikaa viimeistellä kaikki muutokset yhtenäiseksi ja korkealaatuiseksi FCD-dokumentiksi.

25040 laadun arvioinnin viitekehystä käsitteli toinen n. 4-5 hengen paralleeliryhmä kokouksen aikana ja ryhmä sai ratkaistua kaikki äänestyksessä esitetyt 215 kommentit. Arvioinnin viitekehysten editoreilla on sama ongelma kuin laatumallin kanssa, tuottaa FCD-dokumentti kahden kalenteriviikon aikana. 25201 QME-projektissa saatiin käsiteltyä ryhmän sisäiset kommentit NWI-äänestystä varten ja projekti etenee normaalisti.

Intian ehdotuksen perusteella Hyderabadissa muodostettiin uusi study group, johon osallistuu jäseniä lähinnä WG7 ja WG6:sta. Ryhmän nimi on A Quality Framework for Software Processes ja ajatuksen on tutkia mahdollisuutta käyttää ohjelmistotuotelaatumallin laatuominaisuuksia pohjana muokata standardiprosesseja tuoteprojektien tarpeisiin. Olen luvannut osallistua ryhmän työskentelyyn Suomen edustajana.

Seuraava kokous: Rooma 19 – 23.10.2009

Lisätietoja: Markku Tukiainen, Markku.Tukiainen (a) joensuu.fi
Joensuun yliopisto, Tietojenkäsittelytieteen laitos

5. WG7 (Process Life Cycle Processes)

WG7 isoimmat työmaat tähän saakka ovat olleet Software (12207) ja Systems Engineering (15288) mallien uudet versiot. Ne saatiin tehtyä valmiiksi vuonna 2007 ja julkaistiin 1.2.2008. Harmonisointityö jatkuu niiden yhteensaattamiseksi edelleen. Rinnalla on tehty molempien mallien ohjeistoja.

WG7 koordinoi lisäksi suurta määrää yksittäisten prosessien määrittämiä. Tällä kertaa työ keskittyi Requirements Specification ja Configuration Management standardeihin. Prosessien mallinnus on myös kiinnostuksen kohteena, esim. jotta nykyisten standardien harmonisointi ja mahdollinen yhdistäminen sujuisi aikanaan tehokkaasti.

WG7 työryhmä on saanut tehtäväkseen standardin ISO/IEC 15026 uusimisen. Alkuperäinen versio on vuodelta 1998 ja sisältää lähinnä System Integrity Level-käsitteen ympärillä olevia asioita. Nykyinen työ sisältää neljä osaa:

- 15026-1: Concepts and vocabulary (TR2 and then revised to be an IS)
- 15026-2: Assurance case (including planning for the assurance case itself)
- 15026-3: System integrity levels (a revision of the 1998 standard)
- 15026-4: Assurance in the life cycle (including project planning for assurance considerations)

Osat 1 (concepts and vocabulary) ja 2 (olivat työn alla. Osasta 3 on luonnos ja osa 4 (assurance in the lifecycle) on vasta vaatimusten kirjaamisen tasolla. Nevalainen osallistui osasta 1 käytyyn keskusteluun. Todettiin, että se julkaistaan nyt vain pienin muutoksin TR-versiona ja käynnistetään heti työ IS-version tekemiseksi. Silloin siihen voidaan ottaa myös muissa osissa tarvittavat käsitteet.

WG7 käsitteli myös Hollannin ehdottaman ASL-mallin (Application Service Library) julkaisemista standardina. Sen sisältö on tarkoitus ottaa jo olemassa oleviin malleihin, eikä julkaista erillisenä standardina.

Seuraava kokous: Interim-kokous Lima, Peru 9-13.11.2009

Lisätietoja: Risto Nevalainen, FiSMA ry, risto.nevalainen (a) fisma.fi

6. WG10 (Process Assessment)

6.1 Työohjelma 2009

WG10 on toiminut vuoden 1993 alusta eli on jo varsin vakiintunut. Paikalla oli keskimäärin 15 jäsentä 10 maasta. WG10 työmaina Hyderabadissa olivat

- Study Group raportin käsittely, hyväksyminen ja johtopäätökset. Tästä enemmän kohdassa 6.2.
- Part 8 (IT Service Management PAM) kommenttien käsittely yhdessä WG25 kanssa. Tähän haetaan lisää aikaa yksi vuosi, joten asia voitiin sivuuttaa tällä kertaa nopeasti. Katso kohdasta WG25 ISO20000-4 käsittelyn tuloksia.
- Part 9 (Target Profiles) kommenttien ensimmäinen käsittely. Lähtökohtana oli PDTR äänestys, jonka kommentit käsiteltiin. Standardi eteni suoraviivaisesti seuraavaan vaiheeseen.
- Part 10 (Safety extension PAM). Kyseessä on NWI, joka meni reilusti läpi (18 approve, 3 disapprove). Viisi maata on luvannut resursseja työhön. Ks kohta 6.3.
- ISO/IEC 29169 NWI (Process conformity assessment). Tarvitsee yhteistyötä CASCO:n kanssa, koska kyseessä on conformance-tyyppinen standardi. Työkohde hyväksyttiin äänetyksessä 20-2.
- ISO/IEC 29155 (IT Project Benchmarking) käynnistäminen. Lähtökohtana on työluonnos osasta 1, johon on saatu kommentteja WG10 jäseniltä. Tavoitteena on saada se CD-äänestyksen tasolle. Part 2 on tarkoitus saada liikkeelle. Tästä asiasta enemmän kohdassa 6.4.

Lisäksi päätettiin päivittää nykyiset Part 5 ja part 6 (ohjelmistokehityksen ja järjestelmäsuunnittelun arviointimallit) vastaamaan nykyisiä emostandardeja 12207 ja 15288, joiden uusi versio julkaistiin alkuvuonna 2008. Varkoi ja Nevalainen lupasivat hoitaa Part 5 päivitystyön.

6.2 Study Group raportin käsittely

Viime vuonna perustetun, ISO/IEC15504 uudistamista pohtineen työryhmän raporttia käsiteltiin kaksi päivää. Suurin osa ajasta meni saatujen kommenttien käsittelyyn. Termit puhuttivat, mm. pitäisikö käyttää termiä ”organisational maturity”, kun se voi antaa väärän mielikuvan. Yhtenä vaihtoehtona tuli mieleen ”organisational capability”, joka rimmaksi hyvin yhteen ”process capability” termin kanssa.

Suurin uudistus on ISO/IEC15504 siirtäminen uuden numerosarjan 31001 - 31099 alle. Samalla kukin julkaisu saa oman numeronsa eli luovutaan ISO/IEC15504 PartX nimeämisestä. Uuteen numerosarjaan siirrytään välittömästi, ja ensimmäiset kuusi työkohdetta aloitettiin jo kokouksessa. Ne on merkitty ohaiseen taulukkoon prioriteetilla 1 ja keltaisella värillä. Taulukosta ilmenee myös luonnos tulevien vuosien standardinimikkeistä. Toistaiseksi tyhjät numerot on jätetty taulukosta selvyden vuoksi pois.

Std No	Core Elements	
31001	Concepts & Terminology	1
31002	Requirements for Performing Process Assessment	1
31003	Requirements for Process Measurement Frameworks	1
31004	Requirements for Process Models	1
	Guidance	

31010	Guide on performing assessments	2	
31011	Guide on defining a documented assessment process for assessment	2	Potentially a Body of Knowledge for Process Assessment
31012	Guide for process improvement	1	
31013	Guide for process capability determination	2	
31014	Guide for constructing process reference models, process assessment models and organisational maturity models for assessments	2	
31017	Process Assessment Body of Knowledge		
31018	Process Improvement Body of Knowledge		
Measurement Frameworks			
31020	Measurement Framework for assessment of process capability and organizational maturity	1	
Documented Assessment Processes			
31030	<exemplar documented process>?		Currently in Part 2
Process Reference Models			
31040	Safety Extension		For models defined external to SC7 Part 10
31040	High Maturity Extension		From current Part 7
Process Assessment Models			
31060	Process Assessment Model for Software Life Cycle Processes		Suggestion that PAM from SC7 standards should be embedded in the parent standard.
31061	Process Assessment Model for System Life Cycle Processes		Initial revision of 15504-5 - this will follow after harmonisation
31062	Process Assessment Model for IT Service Management Processes		Initial revision of 15504-6 - this will follow after harmonisation
31065	Safety Extension		Revision of 15504-8 - this will follow after harmonisation
31066	High Maturity Extension		Part 10
Organizational Maturity Models			
31080	OMM for Software Engineering		From current Part 7
31085	An Integrated Organizational Maturity Model for Software and Systems Engineering		

Ykkösprioriteetilla merkityt kohteet käynnistyivät jo Hyderabadin kokouksessa ns. NWI-dokumentin teolla. Kullekin niistä nimettiin yksi tai useampi co-editor. Timo Varkoi otti vastuulleen standardin 31003 co-editorin tehtävän. Suurin työmaa on standardissa 31013 Guide for Process Improvement. Jörn

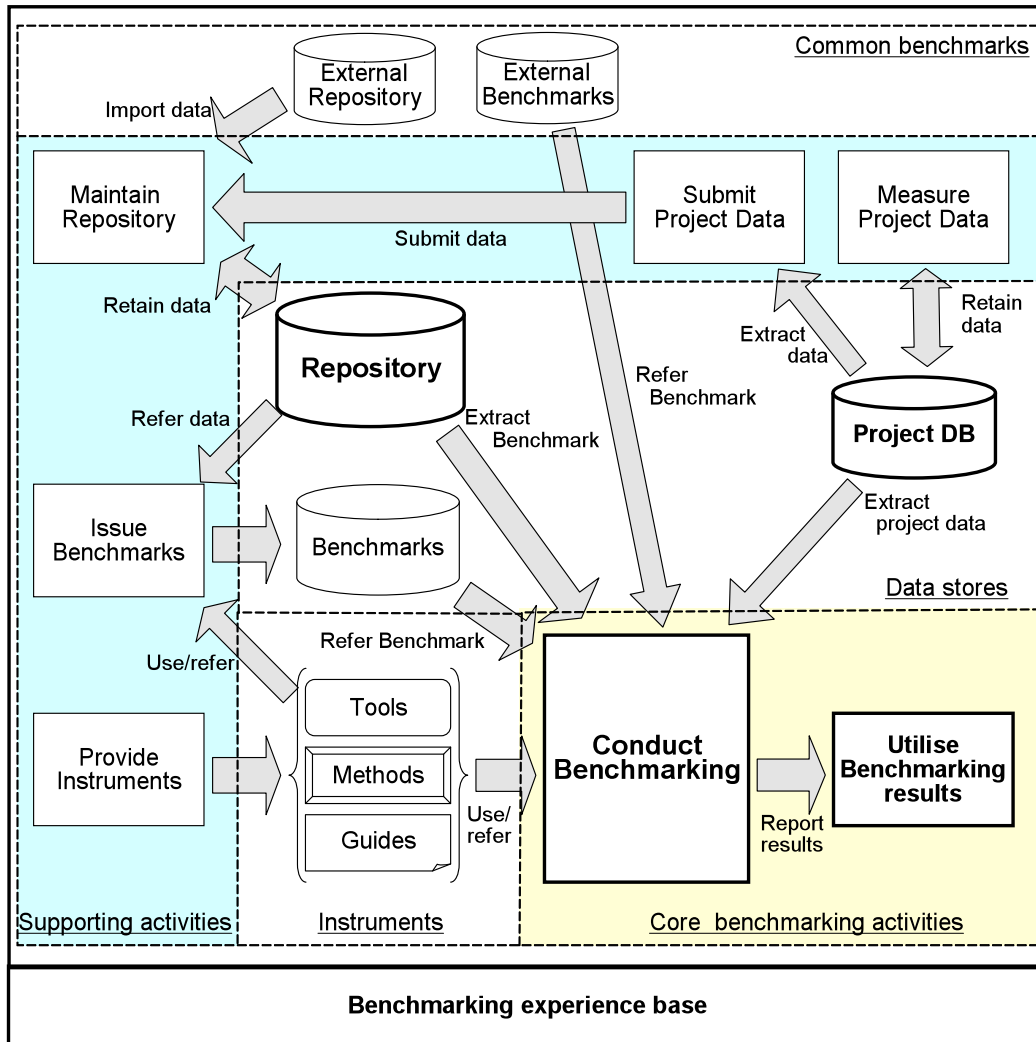
6.3 Safety extentions PAM

Välikokouksessa marraskuussa 2008 päätettiin ehdottaa uutta työkohdetta, jossa nykyisiin arviointimalleihin lisätään turvallisuuden (safety) edellyttämiä uusia prosesseja tai nykyisten prosessien täydennyksiä. Äänestyksessä ehdotus hyväksyttiin, mutta muutamat maat näkivät myös ongelmia - esimerkiksi arviointimallin käyttö tietyillä teollisuuden aloilla haluttiin rajata pois. Lisäksi huomiota kiinnitettiin siihen, että arviointimalli olisi linjassa software assurance – standardin (ISO/IEC 15026) kanssa. Joka tapauksessa työkohde päätettiin käynnistää. Editoreina ovat Giuseppe Lami ISTI-instituutista Italiasta, Mika Johansson FiSMA/TUT Suomesta ja Klaudia Dussa-Zieger Method-Parkista Saksasta.

6.4 Benchmarking

Vuonna 2008 perustetun alatyöryhmän kohteena on IT Project Performance Benchmarking-standardointi. Kokonaisuus tulee nykynäkymien mukaan jakautumaan useaan eri osaan, joista Part 1: Concepts and

definitions edistyi Working Draft tasolta Committee Draft tasolle. WD-kommentteja oli yhteensä 105 viidestä maasta. Japani oli tuottanut uuden, entistä laajemman Framework-kaavion, jonka sisällyttäminen dokumenttiin oli suuritöistä, mutta myös selvä parannus standardiin. Entinen viitekehyskuva rajoittui lähinnä benchmarking-prosessiin ja on sellaisenaan hyvä pohja sarjan toiselle osalle. Alla uusi viitekehyskuva:

Part 1 on nyt rekisteröity ja menee kolmen kuukauden CD-ballottiin. Kommentteja on tarkoitus käsitellä sitten seuraavassa kokouksessa marraskuussa. Hyderabadissa saatiin myös Part 2: Requirements for Benchmarking standardin kirjoitustyö alkuun. Siitä on tarkoitus kierrättää WD työryhmässä WG10 niin että myös siihen saataisiin kommentteja ennen seuraavaa kokousta.

6.5 IT Service Management PAM

Ennen kokousta kommenttikierroksella oli PAMista WD 2, jonka kehittämisessä FiSMA oli aktiivisesti mukana mm. huhtikuussa pidetyn työpajan kautta.

PAMin rakentaminen on vahvasti riippuvainen ITSM Process Reference Modelin (ISO/IEC 20000-4) tilasta. ITSM PRM:stä oli äänestyksessä ennen kokousta PDTR 2, johon tuli yli 550 kommenttia – näistä ehkä merkittävimmät koskien PRM PDTR 2:n perustamista ISO/IEC 20000-1:n 2005 julkaistuu versioon. (katso ITSM PRM:stä tarkemmin tästä raportista WG 25:n kohdalta).

WD 2:een tuli 268 kommenttia, joista 193 oli käsiteltävä kokouksessa (GT-, TH- ja TL-kommentit). Suurin osa PAMin kommentteista liittyen Base Practice – tai Work Product –alueisiin kirjattiin tässä vaiheessa tarpeettomiksi, koska PRM:n vastaavat Outcomet muuttuvat. Kaikki technical-kommentit saatiin siten käsiteltyä.

Koska PRM on vielä muuttumassa merkittävästi, päätettiin kokouksessa jättää PAM vuodeksi ”hyllylle” odottamaan PRM:n kypsymistä. Uusiksi editoreiksi PAMiin ilmoittautuivat ja kirjattiin Tom McBride (Australia) ja Shirley Lacy (UK) Jyrkin luopuessa editoritehtävistä.

Seuraava WG10 kokous: Interim-kokous Lima, Peru 9-13.11.2009

Lisätietoja WG10: Risto Nevalainen, FiSMA ry, risto.nevalainen (a) fisma.fi

7. WG20 (SWeBOK)

WG20 on IT-henkilösertifiointiin ja tietämuskokoelmiin keskittyvä työryhmä. Ryhmä on melko nuori SC7:ssä, kokous oli ryhmän 14. Paikalla oli 18 henkilöä 12 maasta. Koska ryhmän luonne on muuttunut uusien työkohteiden mukaantulon kautta koskemaan henkilösertifiointiin lisäksi erilaisia tietämuskokoelmia (BoK, Body of Knowledge), eli tietyn ohjelmistoammattilaisryhmän hallitseman ammattitietämyksen sisällön määrittelyjä, päätettiin ryhmän nimi muuttaa “Software and Systems Bodies of Knowledge and Professionalization”. Tällä halutaan huomioida sekä ohjelmisto- että systeemityöammattilaisten kuuluminen SC7:n mandaattiin, ja ehkä sertifiointin sijasta korostaa ammatillista kehittymistä (professionalization).

Tämän kokouksen päällimmäiset aiheet olivat Berliinissä viime vuona hyväksytyyn projektiin INCOSE:n Systems Engineering Handbook hyväksymiseksi TR:nä äänestyksen tuottamien kommenttien käsittely, toiseksi projektiin 29154, “Guidelines and Examples for Certification of Software Engineering Professionals” viemiseen toiseen WD-vaiheeseen ja kolmantena SWEBOK ISO/IEC TR 19759:2005 seuraavan version käsittelyprosessin määrittely. SWEBOKia kehittää varsinaisesti IEEE:n työryhmä ja SC7:ltä halutaan mahdollisimman paljon kommentteja uuteen SWEBOKin 1. versioon. Tässä on huomattava, että sen jälkeen kommentointi siirtyy pois SC7:n käsistä, joten kommentit on syytä tehdä nyt.

WG20:ssä päätettiin lisäksi perustaa uusi Study Group kartoittamaan erilaisia ohjelmistotuotannon sekä laajemmin IT-alan henkilöstandardointikäytäntöjä ja –menetelmiä. Tähän työhön toivotaan mahdollisimman paljon kansallisten henkilösertifiointiorganisaatioiden osallistumista. Toimin ryhmässä Suomen edustajana.

Seuraava kokous: Interim kokous

Lisätietoja: Markku Tukiainen, Markku.Tukiainen (a) joensuu.fi

Joensuun yliopisto, Tietojenkäsittelytieteen laitos

8. WG24 (Software Life Cycles for Very Small Enterprises)

WG24 on toiminut vuodesta 2005 työstenä ISO 29110 Software Engineering - Lifecycle Profiles for Very Small Entities (VSEs) -standardia. Kokoukseen osallistui noin 20 henkeä 10 maasta, uusina tällä kertaa Tsekki ja Intia. 29110 dokumentit ovat:

- PDTR2 29110-1 Part 1: Overview
- PDISP 29110-2 Part 2: Framework and Taxonomy
- PDTR2 29110-3 Part 3: Assessment Guide
- PDISP 29110-4 Part 4: Profile Specifications
 - Part 4-1: VSE Basic Profile Specification
 - Part 4-n: Profile n Specification
- PDTR2 29110-5 Part 5: Management and Engineering Guides
 - Part 5-1: Management and Engineering Guide - Basic Profile
 - Part 5-n: Management and Engineering Guide - Profile n

Standardit ovat viimeistelyvaiheessa ja ne on tarkoitus saada julkaistavaksi kesällä 2010. Arviointien suorittamisesta käytiin taas keskustelu, mutta nyt näyttää siltä, että käytännön realiteetit auttavat pääsemään tarkoituksenmukaiseen ratkaisuun eli arvioinnit suoritetaan 15504-5 pohjalta käyttäen mappauksessa 29110-4 profiilimäärittäjiä (kertoo mitkä prosessit ja ja outcomet kuuluvat profiiliin). Koska ryhmä on toistaiseksi työstänyt vain yhtä eli Basic VSE Profile prosessijoukkoa, on edelleen vaikeuksia ymmärtää miten esim. tasojen 2-3 prosessiattribuutit tullaan kuvaamaan profiileissa. Alla kyttee edelleen toive omasta prosessien viitemallista (PRM) ja arviointimallista (PAM). Pahimpana pettymyksenä osalle ryhmästä tuli oivallus siitä, että 15504:ää ei voi käyttää sertifiointissa (mikä muutenkaan ei ole SC7:n mandaatissa).

Kommenttien käsittely sujui muuten vauhdilla, mutta USA oli mahdollisesti tarkoituksella lähettänyt samat kommentit kuin edellisessä äänestyksessä. Ryhmän johdolla oli kova halu saada standardit jo DTR-äänestykseen, vaikka esim. 29110-3 on vielä varsin keskeneräinen. Suomen ja Meksikon painostuksesta päädyttiin uuteen PDTR3-kierrokseen.

Kokouksessa keskusteltiin myös VSE Center verkoston asioita. Prosessikohtaiset Deployment Package -dokumentit tarvitaan ennen syksyksi suunniteltua standardin koekäyttöä. Lisäksi Kanada oli tehnyt alustavat kuvaukset joistakin koulutuspaketeista.

Seuraava kokous: Interim-kokous, Lima, Peru 9-13.11.2009

Lisätietoja: Timo Varkoi, timo.varkoi (a) tut.fi
Tampereen teknillinen yliopisto, Porin yksikkö

9. WG25 (IT Service Management)

Työryhmä 25 oli tänäkin vuonna isoin ryhmä, paikalla oli parhaimmillaan nelisenkymmentä asiantuntijaa. Englanninkieliset maat olivat vahvasti läsnä ja äänessä.

9.1 ISO/IEC 20000-1, Sertifiointimalli

Ykkösosaan, joka oli FCD-äänestyksessä, oli tullut yli 660 kommenttia. Kolmasosa oli editoriaalisia, mutta isoja muutoksia (general technical) vaativiakin oli lähes 40. Kommenttien käsittely oli kuitenkin huonosti organisoitu ja siten tehotonta. Lähes puolet kommentteista jäi elektronisen kokouksen varaan. Kokous, tai tässä tapauksessa kokousten sarja, voidaan järjestää vähintään kuukauden varoitusajalla, mutta päivämääriä ei vielä lyöty lukkoon.

Editorin tavoitteena oli saada osa 1 seuraavaksi FCD2-äänestykseen, mutta tämä jäi vielä auki kommenttien suuren määrän takia. Editorilla oli myös erilaisia ehdotuksia osan 1 uudeksi julkaisupäiväksi, mutta ehdotukset äänestettiin nurin. Kommenttisuman takia julkaisupäivä on nykytiedon valossa 2011 (aikaisempi tavoite 2010).

Uudeksi co-editoriksi osaan 1 nimettiin Pierre Thory Ranskasta eteläafrikkalaisen Tess Barnardin jäädessä tehtävästä pois.

9.2 ISO/IEC 20000-2, Lisäohjeistus sertifiointimalliin

Osan 1 stabilioitumista odottanut lisäohjeistus eli osa 2 aktivoitiin taas. Natiivienglantilaiseksi editoriksi nimettiin Erin Casteel Australiasta. Lisäksi päätettiin, että osa 2 kiertää ensin työversiona, ja seuraavaan kokoukseen mennessä se pyrittäisiin saamaan jo CD-äänestykseen. Aikataulu on huomattavan kireä, mutta periaatteessa mahdollinen.

9.3 ISO/IEC TR 20000-3, Ohjeita sertifiointin laajuuden määrittämiseen

Osan 3 käsittely hoidettiin ammattimaisen nopeasti pikkuasioihin takertumatta. Nopeaa käsittelyä helpotti paitsi editorin erinomaisesti tekemät valmistelut, myös vähäinen kiinnostus – paikalla oli osan aikaa vain 3-4 osallistujaa, kun taas osan 1 kommentit vetivät tuvan täyteen.

Osa 3 saatiin valmiiksi, eli se lähetetään seuraavaksi ISON sihteeristölle tarkastettavaksi.

9.4 ISO/IEC 20000-4, Prosessireferenssimalli

IT-palveluidenhallinnan prosessireferenssimalli (ISO/IEC 20000-4, ITSM PRM) oli ennen kokousta PDTR 2 –äänestyksessä, johon saatiin runsaasti kommentteja. Näistä käytiin viikon aikana läpi technical-kommentit. Äänestyksen tuloksesta 80% oli approve ja 20% disapprove. Merkittävimmät disapprove-äänestäjät olivat UK ja Australia. Työtä tehtiin tiiviissä yhteistyössä WG 10:n kanssa ISO/IEC 15504-8:aan kytkeytyen (katso WG 10:n kohdalta tästä raportista).

Etelä-Afrikan Melanie Cheong vaihtui Alastair Walkeriin (myös Etelä-Afrikasta) alkukeväästä. Ennen kokousta Alastair – jolla on pitkä kokemus SC 7 –työstä – oli analysoinut ISO/IEC 20000-1:n nykyisen, 2005-version, sekä äänestyksessä olleen FCD:n, ja muodostanut näiden pohjalta uuden kokoelman outcomeja PRM:ään. Samoin prosessikokonaisuus oli Alastairin analyysissä muovautunut äänestyksessä olleesta versiosta.

Tämä uusi PRM-versio esiteltiin työryhmässä ylätasoltaan heti maanantaina, ja versio sai koko työryhmän hyväksynnän jatkotyön pohjaksi. Merkittävä tekijä tähän oli mallin tiukka kytkentä vaatimusstandardiin (osa 1).

Viikon aikana Alastairin muodostamia outcomeja analysoitiin pienellä työryhmällä, jossa aktiivisia jäseniä oli Suomen lisäksi Luxemburgista, Australiasta, Etelä-Afrikasta, UK:sta ja Sveitsistä. Kaikkia prosesseja ei ehditty käsitellä, joten työ jatkuu aktiivisen ryhmän toimesta heti kokouksen jälkeen ja PRM etenee PDTR 3 –äänestykseen heinäkuun 2009 loppuun mennessä.

Seuraava kokous: Interim-kokous Lima, Peru 12 - 17.11.2009. Huomaa poikkeuksellinen aika!

Lisätietoja: Jyrki Lahnelahti, Inspecta Sertifiointi Oy, Mika Johansson, FiSMA ry

10. WG26 (Software Testing)

Testausstandardin (29119) kehitys etenee hyvin. Testausstandardi on määritelty kyllin laajaksi, eli se kattaa sekä verifioinnin että validoinnin, joten syntyvästä standardista tulee hyvin käytäntöön soveltuva.

Kokouksessa käsiteltiin osat 1, 2 ja 3. Prosessikuvauksessa (osa 2) määritellään testausprosessien eri tasot ja niiden sisällöt. Lisäksi standardiin kuuluvat tällä hetkellä osat sanasto (osa 1) ja dokumentaatio (osa 3). Suuri osa kokouksen ajasta kului konsensuksen saavuttamiseen erilaisista kommentteista.

Seuraava kokous: Interim-kokous

Lisätietoja: Ossi Taipale, ossi.taipale (a) lut.fi

11. Muut työryhmät ja täydennykset

11.1 Product Line Architecture (WG4)

Työryhmä edisti useita projektejaan kokouksessa. Product line –alueelle on suunnitteilla yhteensä 7 itsenäistä standardia, Näiden lisäksi työn alla on kaksi teknistä raporttia, jotka olivat molemmat läpäisseet DTR-ballotin. Neljä 26520-sarjan projektia on työn alla ja Timo Käkölä on niissä kaikissa co-editorina. Työryhmä tuotti varsin perinpohjaisen pöytäkirjan työskentelystään ja sen lisäksi kaikki kommenttien käsittelyyn liittyvät viralliset ratkaisudokumentit. Pekka Forselius vieraili työryhmässä hakemassa tilanneselvityksen ja raportoinnissa Suomen tarpeet tulevaisuuden työlle. Hän toimittaa materiaalin edelleen Timo Käkölälle.

11.2 IT Governance (WG1A)

Governance asiaa käsitellään ISOssa jo useammassa työryhmässä, eli JTC1 WG6:ssa ja JTC1 SC7 WG1A:ssa. WG1A keskittyy aiheeseen ”executive IT governance”, joka on siis operatiivisen tason ja ylimmän johdon välissä. Työryhmän pohjapaperina on australialaisten läpiajama ISO/IEC 38500, mutta työmaata laajennetaan vauhdilla study groupien avulla. Uusien opintopiirien aiheina on

– Enterprise Architecture.

- Cloud Computing.
- IT Audit. Tarkoituksena on tutkia IT-auditointia. Ryhmän puheenjohtajan mukaan taso on ”yksi ylempänä kuin ISACAlla”.
- Service Provider Governance. Tarkoituksena miettiä hallintakäytäntöjä tilanteessa, jossa on tilaaja ja yksi tai useampi palveluntarjoaja. Mietinnässä on mm. strategian linjaamista, standardien ja käytäntöjen noudattamista (=compliance) sekä riskien hallintaa. Varsinainen palvelunhallinta pysyy edelleen WG25:ssa.

11.3 SPICE Academy meeting

SPICE Academy piti Hyderabadissa ensimmäisen virallisen kokouksensa, johon osallistuivat Beatrix Barafort, Alec Dorling, Ho-Won Jung, Tom McBride, Risto Nevalainen, Kiyoshi Ogawa ja puheenjohtajana Timo Varkoi. Kokouksessa keskusteltiin tulevan toiminnan tarkoituksista, painopisteistä ja keinoista. SPICE Academy tulee keskittymään pitkän tähtäimen SPI mallien kehittämisen ohjaamiseen ja edistämään SC7:n standardien käyttöönottoa; SC7 vastaa standardien kehittämisestä. Käyttöönoton painopisteitä ovat koekäyttöjen tukeminen ja benchmarking; tulevaisuuden haasteita ovat kyvykkyys ja kypsyyksien erojen selkeyttäminen, prosessitehokkuuden ymmärtäminen ja SPI kulttuurin luominen. SPICE Academy tukee tutkimus- ja tiedonjakoaloitteita omalla asiantuntemuksellaan, arvovallallaan ja kansainvälisellä verkottumisella.

SPICE Academy päätti kutsua viisi uutta jäsentä, jolloin jäsenmäärä nousee 20:een.

11.4 Architecture (WG42)

Ossi Taipale osallistui WG26 ohella arkkitehtuurityöryhmän kokoukseen, koska varsinainen Suomen arkkitehtuuriedustaja ei ollut matkalla mukana. Työ perustuu enimmäkseen IEEE:n standardien julkaisemiseen ja jatkokehitykseen. Standardisarja on ISO/IEC42010. Arkkitehtuuristandardia rakennetaan korkealla abstraktiotasolla eli ensin määritellään käsite, arkkitehtuuri, ja sen osista johdetaan arkkitehtuurin rakentamismalli. Malli on kuvattuna standardin draftissa. Malli on kyllin yleinen, jotta erilaiset arkkitehtuurit voidaan sen mukaan rakentaa. Oleellista mallissa on se, että se ottaa huomioon arkkitehtuurin muuttumisen ajan myötä. Itse standardin lisäksi ollaan tekemässä ohjeistoa.

12. Loppuplenary ja sen valmistelu-AG, 25.5.2009, 26.5.2009

Torstai-iltana pidettiin toinen AG-kokous, jossa pääasiana on koota viikon tulokset yhteen ja tarkastaa päätösehdotukset. Paikalla oli saman verran maita ja jäseniä kuin sunnuntain kokouksessakin. Kokouksen aluksi puheenjohtaja esitteli JTC1-organisaation ja IEC:n käytössä olevan collaboration – ympäristön. Sitä tarjottiin SC7 työryhmien käyttöön. WG10 ja WG25 ilmoittivat haluavansa kokeilla reaaliaikaisia kokouksia seuraavan vuoden aikana.

Kanadan edustaja Jean Berubé kertoi SC7 mandaatin uudistamisesta. Sitä on päivitetty kertaalleen kymmenen vuotta sitten sisältämään myös järjestelmät (Software and Systems). Nyt mukaan halutaan myös kolmas ”S” eli palvelut (Services). Yleistermiksi ehdotettiin ”IT based systems”. Seuraavan vuoden aikana Kanada on yhteydessä JTC1:n johtoon saadakseen muutoksen hyväksytyä jos ei ensi vuonna niin sitten 2011.

Varsinainen loppuplenary pidettiin perjantaina 26.5. iltapäivällä. Kokous kesti kolmisen tuntia johtuen suuresta määrästä työryhmien raportteja ja kokouksen päätösten läpikäyntiä.

Hallinnollisina asioina käsiteltiin mm.

- WG6 nimeen lisättiin Systems eli se käsittelee nyttemmin sekä ohjelmistojen että järjestelmien laatua
- ISO/IEC38500 (IT Governance) siirto virallisesti JTC1/WG6 vastuulle
- SC7 osallistuu IEEE:n vetämän SWEBOK-uudistuksen äänestyksiin. Täten vältetään moneen kertaan kierrättäminen ja
- Sähköisten kokousten pitoa kokeillaan WG10 ja WG25 työryhmissä seuraavan vuoden aikana. Alec Dorling ilmoittautui vapaaehtoiseksi asian edustajaksi ja hän esittikin kokoukselle joitakin pelisääntöjä virallisten sähköisten kokousten pitämiseksi.

Työryhmien raporteissa esiteltiin viikon tulokset. Ohessa muutama matkaraporttia täydentävä poiminta muista kuin kohdissa 4 – 11 käsitellyistä työryhmistä:

- WG2 (Documentation) on aloittamassa työtä ketteriin kehitysmenetelmiin perustuvan mallin dokumenteista. Lisäksi ISO/IEC 15289 standardia ollaan päivittämässä uusien 12207 ja 15288 mukaiseksi. Se on otettava huomioon myös prosessien arviointimallien vastaavassa päivitystyössä. Käynnistymässä on myöskin työ ketterien menetelmien mukaisesta käyttäjä/asiakasdokumentaatiosta.
- WG19 (Requirements for software) tekee myötä mallikeskeisten menetelmien välillä, kuten UML. Työkohteena on myös Petri-Net. Ryhmä ei pitänyt varsinaista kokousta Hyderabadissa vaan tapaa vasta lokakuussa Euroopassa.
- WG21 (Asset Management) on aikaansaanut suositun standardin 19770. Sitä täydennetään ohjelmiston tunnistustiedosto (Software ID Tag). Työtä laajennetaan Open sw ja Embedded sw suuntaan. Ryhmä tekee parhaillaan myös mallia asset managementin vähittäiseksi käyttöönotoksi. Tuloksena on ollut myös vastaava arviointimalli.
- WG22 on sanastoja tekevä ja kokoava ryhmä. Termeistä on koottu julkinen webin kautta käytettävä tietokanta, ks. www.sevocab.org. Siellä on likimain 4000 termiä, joista useihin on montakin määritelmää ja lähettä. Uusien standardien termit menevät sinne määräväleihin, ja uusien määritelmien tekoa entisille termeille tulisi tietysti välttää. Työryhmä lopettaa toimintansa vuonna 2010 ja pieni ryhmä SC7 piirissä jatkaa työtä sen jälkeen.
- WG23 päivittää parhaillaan ohjelmistotuotantoon tehtyä ISO/IEC 90001 ohjeistoa vastaamaan uutta ISO9001 standardia. Tekeillä on vastaava ohjeisto myös järjestelmäsuunnittelun alueelle.
- Uutena aloittanut Life Cycle Process Harmonisation Advisory Group (LCPHAG) kokoontui kahdesti viikon aikana. Pääasiana oli tulevien töiden suunnittelu ja näkemysten keruu nykyisistä työryhmistä. Tavoitteena on harmonisoida 12207, 15288 ja mahdollisesti myös 20000-4. Muitakin lähestymistapoja tutkitaan, mm. prosessimallinnuksen käyttöä standardien teossa.

Kokouksen päätösluettelo alkaa olla aika mittava, noin 45 sivua. Tulevina vuosina on siis mietittävä miten kokouksia pitää johtaa, jos trendi jatkuu samanlaisena.

13. Suomen vastuut seuraavan vuoden aikana

Suomalaisten delegaattien vastuut kasvoivat edelleen jossain määrin seuraavan vuoden ajaksi. Ohessa luettelo keskeisimmistä nyt voimassa olevista nimityksistä ja vastuista:

- Pekka Forselius Project Editor ISO/IEC 29155 (IT Project Benchmarking) projektissa, co-editor ISO/IEC 14143 Part 6 (Guide for use of ISO/IEC 14143 series)
- Mika Johansson, co-editor ISO/IEC 15504 Part 10 (Safety extensions), Study Groupin New standards or guidance in the area of Agile Development jäsen
- Timo Käkölä co-editor aihepiirissä Tools and Methods of Software Product Line Engineering. Tuloksena on 7 itsenäistä standardia, joista 4 työn alla
- Jyrki Lahnelahti, jäsen Study Group, jonka aiheena Guidance in the area of IT Governance for IT Audit
- Risto Nevalainen Business Planning Group jäsen ja ISO TC22 Liaison ryhmän jäsen, co-editor ISO/IEC 15504 Part 5 päivittäminen
- Markku Tukiainen co-editor ISO/IEC 25010 (Quality model) ja ISO/IEC25024 (Quality in Use) projekteissa
- Timo Varkoi Project Editor ISO/IEC TR 29110-3 (VSEP Assessment Guide), Project Editor ISO/IEC 15504 Part 5 päivittäminen, co-editor ISO/IEC 31004 (Requirements for Process Measurement Frameworks)

14. Seuraavat kokoukset 2009 – 2011 ja yhteystiedot

Vuosittain pidetään iso yhteinen, kaikkien työryhmien yleiskokous eli Plenary. Seuraavien vuosien isäntämaat ovat:

- Niigata Japani, 23 – 28.5.2009.
- Pariisi Ranska, 22-27.5.2011.

Kukin työryhmä pitää puolivuositaisen välikokouksensa. Prosessiläheiset työryhmät WG7, WG 10 ja WG25 järjestävät eräänlaisen ”miniplenaryn” (Interim meeting), jonka isäntämaat ovat:

- Lima, Peru 9-13.11.2009 (kaikki muut WG:t osallistuvat paitsi WG6, WG19).
- Gaithersburg (Washington DC lähellä), USA Marraskuu 2010
- siitä eteenpäin vielä avoin

Muiden työryhmien jo sovittu kokouspaikka loka – marraskuussa 2008 on (jos tiedossa, muuten kysy vastuuhenkilöiltä lisätietoja):

- WG2, Lima, Peru 9-13.11.2009
- WG4, Lima, Peru 9-13.11.2009
- WG6, Rooma, Italia 19 – 23.10.2009
- WG7, Lima, Peru 9-13.11.2009
- WG10, Lima, Peru 9-13.11.2009
- WG19, lokakuu 2009, Eurooppa (ilmoitetaan myöhemmin)
- WG20, Lima, Peru 9-13.11.2009
- WG21, Lima, Peru 9-13.11.2009
- WG23, Lima, Peru 9-13.11.2009
- WG24, Lima, Peru 9-13.11.2009
- WG25, Lima, Peru 12-16.11.2009
- WG26, Lima, Peru 9-13.11.2009
- WG42, Lima, Peru 9-13.11.2009
- WG1A, Lima, Peru 9-13.11.2009
- LCPHAG, Lima, Peru 9-13.11.2009

Perus- ja lisätietoja kokouksesta sekä useimmat sen dokumentit ovat saatavissa FiSMAn kautta Mika Johanssonilta, [mika.johansson \(a \) fisma.fi](mailto:mika.johansson (a) fisma.fi) ja Risto Nevalaiselta, [risto.nevalainen \(a \) fisma.fi](mailto:risto.nevalainen (a) fisma.fi). Timo Varkoi osaa kertoa lisäksi WG10 ja WG24 asioista, Pekka Forselius WG4 ja Benchmarking asioista, Markku Tukiainen WG6 ja WG20 asioista.